

Utviklingscenter for
sjukeheimar og heimetenester
Sogn og Fjordane

Velferdsteknologi

Regionsamling for eldreråda i Sogn
Lærdal, 29.05.18

Marta Strandos,
Førde kommune, leiar USHT i Sogn og Fjordane
Marta.strandos@forde.kommune.no, tlf. 41526416

www.ushtsognogfjordane.no

Ei drivkraft med menneska i sentrum

Utviklingscenter for
sjukeheimar og heimetenester
Sogn og Fjordane

Visjon:

«Utvikling gjennom kunnskap»

Hovudmål:

USHT skal bidra til å styrke kvaliteten i
helse- og omsorgstenestene i fylket

Rolle og aktivitetar

Målgruppe: Leiarar og andre tilsette i dei kommunale helse- og omsorgstenestene, primært sjukeheim og heimetenester

Vere ein ressurs for kommunane i fylket

- Legge til rette for kunnskaps- og erfaringsdeling mellom kommunar
  - nettverk, møteplassar
- Bidra til utvikling av kunnskapsbasert praksis
  - spreining av kunnskap, m.a. nasjonale rettleiarar og retningslinjer
- Bidra til innovasjon og nye løysingar
- Tilby råd og rettleiing i metodar og verktøy i utviklings- og implementeringsarbeid
- Medverke og legge til rette for praksisnær og relevant forskning

Ei drivkraft med menneska i sentrum

Prosjekt / satsingsområde 2018

Demensplan 2020	Tenesteutvikling, velferdsteknologi	Kvalitetsforbetring og pasienttryggleik	Tenester til personar med utviklingshemming
Systematisk oppfølging etter demensdiagnose	Fylkesprosjektet: velferdsteknologi i kommunane i S&Fj	Leiing av pasienttryggleik	Mitt livs ABC
Arbeids- og organisasjonsformer av heimetenesta	Spreiingsprosjektet: implementering av velferdsteknologi i ni kommunar	Fagnettverk innan eldremedisin/eldreomsorg	Samarbeid med kompetansemiljø og nettverk
Pårørandearbeid og tilpassa avlastingstilbod	Velferdsteknologiens ABC	Nettverket Miljøbehandling i eldreomsorga	
Personsentrert omsorg – metodar og verktøy		ABC opplæringsmodell	
		Lindrande behandling	

Utviklingscenter for
sjukeheimar og heimetenester
Sogn og Fjordane

Kva er velferdsteknologi?

Lindåsprosjektet 3.00

<https://www.youtube.com/watch?v=aUjpbobhB-c&feature=youtu.be>

Ei drivkraft med menneska i sentrum

Samfunnsutvikling og den nye heimetenesta:

Demografi:

- Tal 80-åringar blir dobla mellom 2020 og 2050
- Sterk auke i tal personar med demenssjukdom
- Vanskar med å ha nok helseutdanna
  - Same teneste som i dag: treng kvar 3. ungdom!

Reformer og omstilling:

- Ansvar og oppgåver overført frå spesialisthelsetenesta til kommunane
- Nye brukargrupper
- Fleire yngre med auka hjelpebehov

Kommunale tenester når det er oppstått eit hjelpebehov

Morgondagens omsorg: Velferdsteknologi er eitt av fleire tiltak

- Kvardagsrehabilitering
- Frisklivsentral
- Fallførebyggande treningsgrupper
- Korttid- og rehabiliteringstilbod
- Førebyggande heimebesøk
- Akutthjelp - døgntilbod i kommunen
- Frivillige
- .....

Velferdsteknologi:

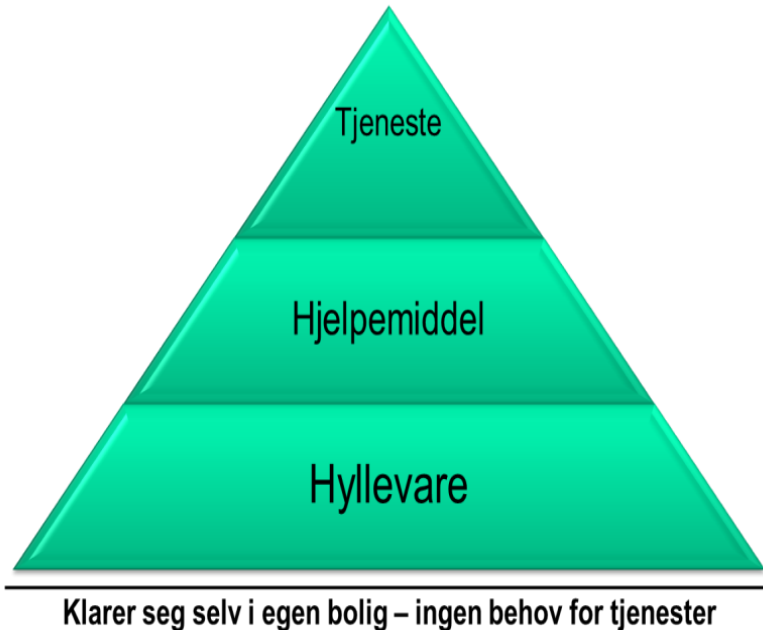
- Meistre eigen kvardag
- Sjølvstendig
- Førebygge og utsette behov for hjelp
- Betre kvalitet og ressursnyutting

Ei drivkraft med menneska i sentrum

Kva kan kvar enkelte gjere, og kva er det offentlege sitt ansvar?

Teneste frå kommunen, t.d. tryggleiksalarm med ulike sensorar

NAV Hjelpemiddelsentral, t.d. tidsbrytar, komfyrvakt, digital kalender, hørsel- og synshjelpemiddel

«**Hyllevare**»:

- Planlegge og ta i bruk teknologi i eigen bustad
- «Smarthus»

Ei drivkraft med mennes

Tryggleik - sikkerheit

- **Tryggleiksalarm:** tilkalle hjelp

- **Lyssensor:** registrerar bevegelse og slår på lys
- **Bevegelsessensor:** registrerar bevegelse eller mangel på det

enneska i sentrum

- **Dørsensor:** registrerar opning av ei dør

- **Senge- og stolsensor:** registrerar trykk.
Kan koplast mot lysstyring

Ei drivkraft med menneska i sentrum

- **Fallsensor**
- **Røykvarslar.** Kan gå direkte til alarmsentral
- **Komfyrvakt – varmevakt**

[Lindås: www.youtube.com/watch?v=aIUjpbhB-c&feature=youtu.be](http://www.youtube.com/watch?v=aIUjpbhB-c&feature=youtu.be)

- **Elektronisk nøkkelsystem**

Ei drivkraft med menneske i sentrum

ØKT KVALITET

«[Bruker]..ble tidligere vekket av tjenesten ved tilsyn. Våknet og stod opp for å sjekke at døren var låst og at det ikke var noen i huset etter at tjenesten hadde dratt. Problemer med å sovne igjen.»

- Vestre Toten kommune, 2016.

SPART TID

I Lindås kommune svarer både ansatte, brukere og pårørende at sensorteknologi er mindre inngripende enn om personalet hadde vært til stede fysisk (Berge, 2016).

UNNGÅTTE KOSTNADER

Farsund, Grimstad, Risør, Tvedestrand og Meråker har alle sett god effekt av digitalt tilsyn og kan vise til unngått oppbemanning eller reduksjon i antall stillinger på natt i heldøgns bemannede omsorgsboliger for psykisk utviklingshemmet (Farsund-; Grimstad-; Risør-; Tvedestrand- og Meråker kommune, 2016).

Meistring

- **Medisindosett:** fyller dosetten, programmerar for tidspunkt. Varslar med lyd- og lyssignal.

- **Kalender:** elektronisk, orienterar om dag, dato, tid

Ei drivkraft med menneska i sentrum

- **Minneklokke:** digitalt armbandsur.
Kan gje påminning om daglege gjeremål
- **Ulike dataverktøy:** hjelp til å hugse avtalar, tider, strukturere dagen, veka, månad og/eller år.
- **GPS – mobil tryggleiksalarm:** kan bli funnen om ein ikkje finn vegen sjølv

Ei drivkraft med menneska i sentrum

ØKT KVALITET

«Kvaliteten blir bedre ved at det er færre avvik på tidspunkt for medisineringen hos brukerne», Ansatt, Larvik kommune (Ausen et al., 2016).

«En dag uten tur er en dårlig dag», tjenestemottaker, Larvik kommune (Ausen et al., 2016)

SPART TID

Bergen kommune har redusert antall hjemmebesøk med 38 % og total vedtakstid med 59 % for 18 hjemmeboende med elektronisk medisineringsstøtte (Bergen kommune, 2016).

UNNGÅTTE KOSTNADER

«Skien anslår at 15-20% av brukerne vil ha gevinst i form av utsatt behov for opptrapping av tjeneste eller institusjonsplass»

- Skien kommune, 2016

Aktivitet og sosial kontakt

- PC, nettbrett, smarttelefonar: tilpasse, få og enkle val
- Skype, facebook, dele bilder, sms ....
- Sykkel og video: trening, trivsel og minner
- E-bøker
- Enkle telefonar og fjernkontrollar

Fyrtårnet for velferdsteknologi, Lister

facebook

skype™

Ei drivkraft med menn um

Sykkel og video - Motiview

Ei drivkraft med menneska i sentrum

Medisinsk avstandsoppfølging

<https://www.youtube.com/watch?v=mCaCjlcHSGM>

Fastlege

Organisering,
roller og
ansvar

Forbruk

Nasjonalt velferdsteknologiprogram 2015 - 2020

Tre hovedpilarer

Implementering av utprøvd trygghetsteknologi

Utprøving av medisinsk avstandsoppfølging

Tilrettelegge for at velferdsteknologien spiller sammen med øvrig teknologi

Nasjonale anbefalinger

Andre gevinstrealiseringsrapport (jan 2017):

- Digitalt tilsyn
- Pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn
- Logistikk-løsning for å berekne køyreruter

Første gevinstrealiseringsrapport (jan 2016):

- Mobile tryggleiksalarmar
- Lokaliseringsteknologi (GPS)
- Elektronisk medisineringsstøtte
- Elektronisk dørlås

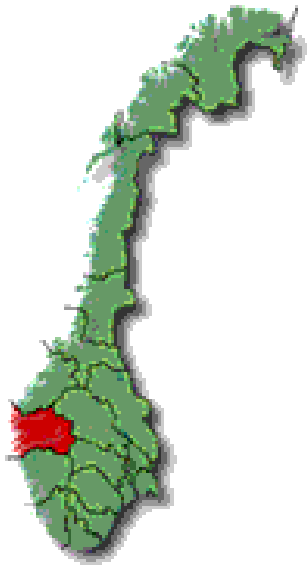
Nasjonalt program for velferdsteknologi

Målsetting

Velferdsteknologi i Sogn og Fjordane

Sogn og Fjordane fylke
Ca. 109.000 innbyggjarar
26 kommunar

ARBEIDSGRUPPE FOR VELFERDSTEKNOLOGI

- Flora, Eid og Gloppen kommune
- Alarmsentralen i S&Fj
- NAV Hjelpemiddelsentral S&Fj
- Fylkesmannen i S&Fj
- Helse Førde
- Energikompetansesenteret (EKS)
- Eid vidaregåande skule/ Fylkeskommunen
- Høgskulen på Vestlandet
- Vestlandsforskning
- Utviklingssenter for sjukeheim og heimetenester i S&Fj (leiar)

«Spreiing av velferdsteknologiske løysingar i ni kommunar i Sogn og Fjordane»

Prosjekteigar: Førde kommune
Prosjektleiing: USHT

Førde
Jølster
Flora

Fjaler
Hyllestad

Luster
Leikanger

Gloppen
Eid

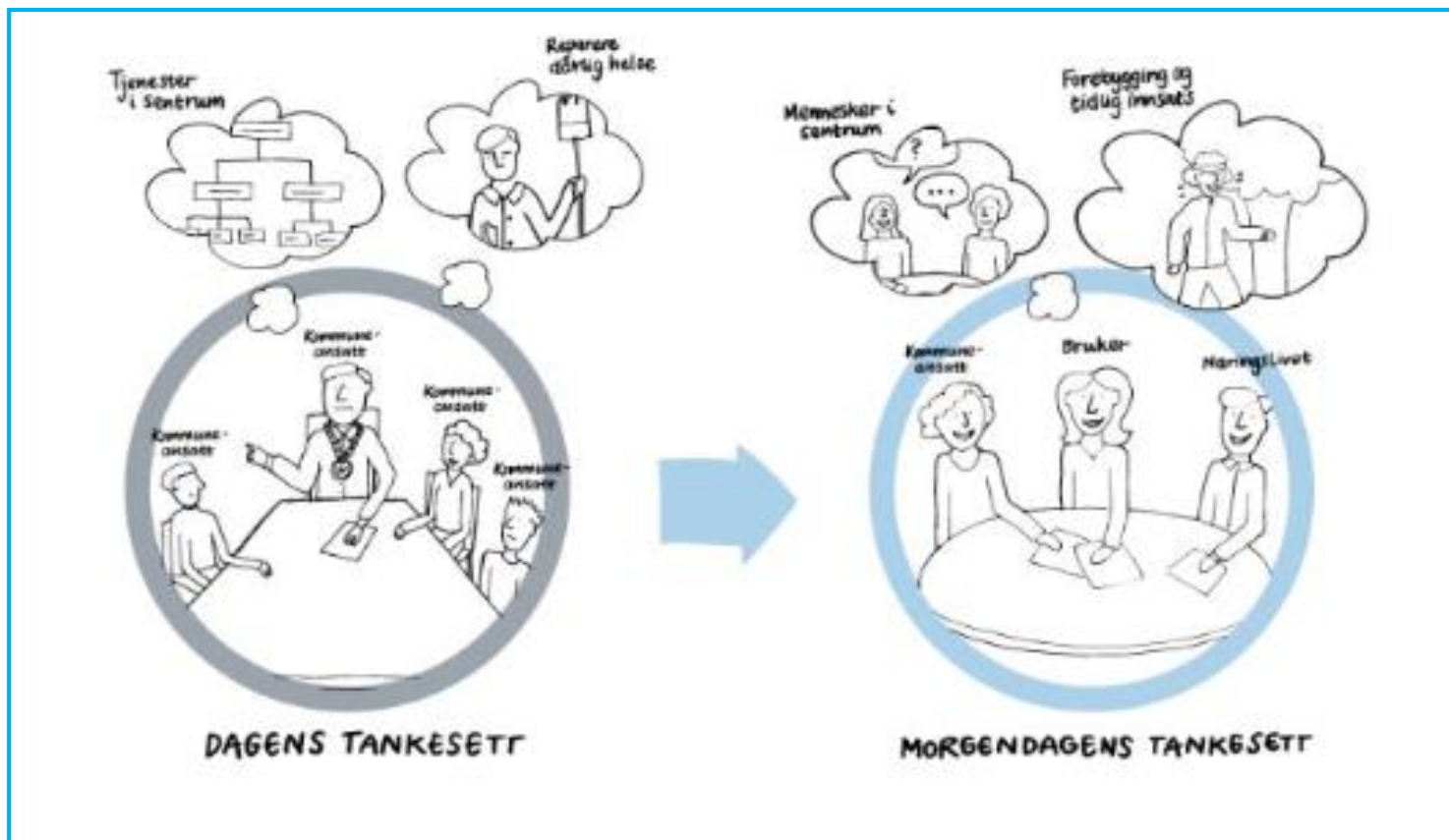
Hovudmål:

Innføre og ta i bruk velferdsteknologiske løysingar

- Digitalt tilsyn
- Medisineringsstøtte

Teknologi som kan knyttast til digitale tryggleiksalarmar

Alarmsentralen: Responssenter og anskaffing

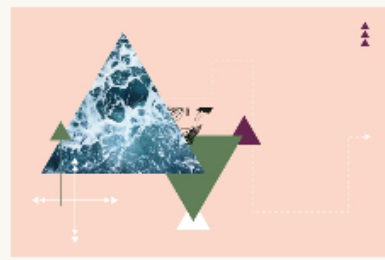
KS > Forskning og utvikling > Innovasjon > Veikart for tjenesteinnovasjon

Veikart for tjenesteinnovasjon

Veikart for tjenesteinnovasjon er en praktisk metodikk som setter kommunene i stand til å endre offentlige tjenester for å møte fremtiden.

Introduksjon

Metodikken

De forskjellige fasene

Verktøy

[Andre innovasjonsprosjekter >](#)

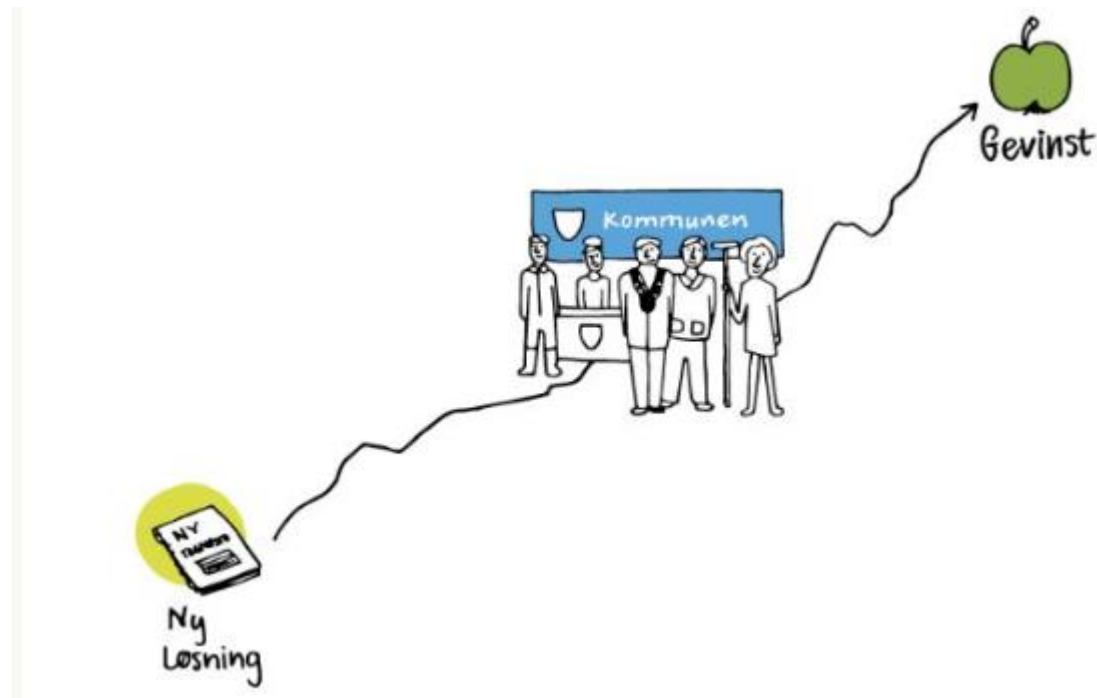
Une Tangen
Seniorrådgiver innovasjon

Kristin Standal
Prosjektleder innovasjon

Gevinstane kjem når vi endrar måten vi jobbar på

Utviklingscenter for
sjukeheimar og heimetenester
Sogn og Fjordane

Førde kommune

VESTLANDSFORSKING
www.vestforsk.no

Responscenter og felles anskaffing av teknologi

Alarmsentralen i Sogn og Fjordane:

- Interkommunal (IKS), 24 kommunar
- 110 sentral (brann)
- Tryggleiksalarmar

Fungerer som felles responscenterlysing for velferdsteknologi og felles anskaffing av teknologi knytt opp mot tryggleiksalarmen.

Nasjonale anbefalingar om responstenester for tryggleiksskapande teknologi

Framover

Rdmannsutvalet – arbeidsgruppe:

greie ut og vurdere responscenter for velferdsteknologi i S&Fj.

Ei drivkraft med menneska i sentrum